

FRUITTEELT

Informatie en literatuur voor de biologische fruitteelt

vierde gewijzigde druk, 2001

Information and literature
for organic fruit growing

Joke Bloksma, Pieterjans Jansonius,
Marleen Zanen (LBI) en Gerjan Brouwer (DLV)

Over het Louis Bolk Instituut

Het Louis Bolk Instituut is sinds 1976 pionier in wetenschappelijk onderzoek en vernieuwing van de biologische landbouw, voeding en gezondheidszorg. Daarbij is verbreding van de wetenschap een belangrijk element. Daar waar de gebruikelijke onderzoeksmethoden te kort schieten, worden wegen gezocht zoals: fenomenologie, participatief onderzoek, beeldvormende methoden en bewust-intuïtieve methoden.

Het Louis Bolk Instituut doet onderzoek voor mensen die bereid zijn verder te denken dan alleen de stoffelijke wereld. De antroposofie is daarbij een bron van inspiratie.

U kunt het onderzoek in zijn algemeenheid steunen door een jaarlijkse donatie van minimaal 25 euro op onderstaand postbanknummer. U ontvangt dan jaarlijks het algemene jaarverslag van het Instituut en een lijst met verkrijgbare publicaties.

Voor verdere informatie en telefonische bestelling van publicaties:

Louis Bolk Instituut
Hoofdstraat 24, NL 3972 LA Driebergen,
tel: 0343-523860; fax: 0343-515611.
Postbanknummer: 3530591 ten name van
Louis Bolk Instituut, Driebergen
E-mail: info@louisbolk.nl of www.louisbolk.nl

DLV Adviesgroep NV
Marktgroep Biologische Landbouw
Voor info zie laatste bladzijde

COLOFON

2001, Louis Bolk Instituut, Driebergen.
Overname mogelijk met bronvermelding.

Deze publicatie: LF 64

Deze publicatie is onderdeel van de serie
FRUITTEELT publicaties van het Louis Bolk
Instituut.

Inhoud

	blz.
1 Organisaties met adressen	1
2 Fruitteelt algemeen	4
3 Biologische fruitteelt algemeen	6
4 Bodem en bemesting	8
4 Ziekten en plagen	8
5 Bewaring	10
6 Economie en afzet	10
7 Onderzoek biologische fruitteelt	11

1 Organisaties met adressen

We hebben het overzicht van relevante publicaties en telefoonnummers uit 1999 (3e druk) weer geactualiseerd voor 2001 en tevens interessante internet-sites vermeld. Omdat veel fruittelers te maken hebben met buitenlandse werknemers is in deze druk meer aandacht besteed aan Engelse, Duitse en Franse informatie. Bij de publicaties is steeds een korte toelichting gegeven zodat men kan beoordelen of dit de gewenste informatie is. De organisaties staan op de eerste bladzijden genoemd met de bijbehorende bestelwijze. Voor aanvullingen en wijzigingen voor de volgende druk houden de samenstellers zich zeer aanbevolen.

Met vragen over de biologische fruitteelt en bestellingen kunt u, afhankelijk van de aard van de vraag, terecht bij:

Professionele fruittelers

DLV Adviesgroep nv Marktgroep Biologische Landbouw (Voorlichting biologische landbouw, Gerjan Brouwer, specialist biologische fruitteelt en agrarisch natuurbeheer, advisering, publicaties, nieuwsbrieven). Publicaties zijn telefonisch te bestellen in Horst.

Postbus 6207, 5960 AE Horst
tel. 077-3984700; fax. 077-3982140
direct: Gerjan Brouwer tel. 033-4624521; fax 033-4624524; mobiel 06-53375103
Email: G.W.Brouwer@DLV.agro.nl
Web: www.dlv.nl
Marktgroep Fruitteelt, Boxtel, tel. 0411-652525; fax 0411-652500

Marc Trapman (voorlichting geïntegreerde en biologische fruitteelt)

Dorpsstraat 32, 4111 KT Zoelmond
tel. 0345-502627; fax 0345-501721
Email: m.trapman@wxs.nl

Jan Peeters Holland Fruit Advies (bemestingsadvies voor reguliere en biologische fruitteelt)

Postbus 114, 3450 AC Vleuten
Tel: 030-6774743; 06-53410921
Email: jp_hfa@euronet.nl

LBI = Louis Bolk Instituut, afdeling Fruitteelt (Joke Bloksma, PieterJans Jansonius en Marleen Zanen. Onderzoek biologische fruitteelt en uitgever van de serie publicaties 'onderzoek biologische fruitteelt' Op de website jaarverslagen, publicatielijst en lopende projecten.)

Hoofdstraat 24, 3712 LA Driebergen
tel. 0343-523860; fax. 0343-515611
Email: J.Bloksma@louisbolk.nl
Email: P.Jansonius@louisbolk.nl
Email: Marleenzanen@Louisbolk.nl
Web: www.louisbolk.nl

Prijzen publicaties zijn excl. porto en kunnen telefonisch worden besteld waarna het genoemde bedrag kan worden overgemaakt op postgiro 3530591 met vermelding van de bestelcode en adres.

PPO = Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (Onderzoek grootfruit en kleinfruit, uitgever van diverse publicaties, Rien van der Maas, programmaleider onderzoek duurzame fruitteelt)

Lingewal 1a, 6668 LA Randwijk
tel: 0488-473700; fax: 0488-473717

Email: infofruit@ppo.dlo.nl

Web: www.ppo.dlo.nl

Publicaties te verkrijgen door overmaking van het bedrag op rekeningnummer: 36.70.17.369 t.n.v. Praktijkonderzoek Plant & Omgeving - publicatieverkoop Lelystad o.v.v. van het aantal exemplaren, het PPO-nummer en volledig adres.

WBF = Werkgroep Biologische Fruitteelt (mededelingen en vragen die met de knelpunten in de ontwikkeling van de biologische fruitteelt te maken hebben en advies over gewenst onderzoek)
Secretariaat Joke Bloksma, Louis Bolk Instituut, zie boven. Voorzitter bij een roulerende fruit-teler.

SKAL (aanmelding en controle voor de biologische productie in Nederland, merkhouders van het Eko keurmerk)

Postbus 384, 8000 AJ Zwolle,
tel. 038-4268181; fax 038-4213063.

Email: skal@euronet.nl

Web: www.skal.com

Tijdschrift Ekoland, abonnement €50 voor het eerste jaar, daarna €5. Aanmelden bij uitgeverij van Westering, Postbus 16, 3740 AA Baarn, tel. 035-5423281.

Maandelijks vaktijdschrift voor de professionele biologische landbouw en handel, weinig over fruitteelt.

Web: www.ekoland.nl

NFO = Nederlandse Fruittelers Organisatie (belangenbehartiging, uitgever van vakblad Fruitteelt en div. publicaties)

Postbus 90607, 2509LP Den Haag,
tel. 070-3450600; fax 070-3453902

Email: info@wxs.nl

Publicaties bestellen door overmaken van het verschuldigde bedrag op Rabobank no. 2003.01.357 of Postbank no. 510883

LTO Nederland-Vakgroep Biologische landbouw (belangenbehartiging van ondernemers)

Postbus 29773, 2502 LT Den Haag
tel. 070-3382700

Email: info@lto.nl

Web: www.lto.nl

Platform Biologica (belangenbehartiging, coördinatie en consumentenvoorlichting biologische landbouw. Uitgever van de Ekomonitor en het blad Smaakmakend)

Postbus 12048, 3501 AA Utrecht
tel. 030-2338870; fax 030-2304423

Web: www.platformbiologica.nl

Prisma (vereniging voor biologische fruittelers in Nederland). Voorzitter Harald Oltheten, secr. Wil Sturkenboom)

H. Oltheten
Ring 33
4471 PT Oud Sabbinge
tel. 0113-582094; fax 0113-582094
Email: De.Ring@hetnet.nl

W. Sturkenboom
Knooppaan 6
8251 SJ Dronten
tel. 0324-319333; fax 0321-311355
Email: Wil.lisan@solcon.nl

Vereniging voor Biologisch-dynamische landbouw en voeding (uitgever van 'Dynamisch Perspectief')

Postbus 236, 3970 AE Driebergen
tel. 0343-531740
Email: info@demeter-bd.nl
Web: www.demeter-bd.nl

Buitenland professionele fruitteelt

LWVO Beratungsdienst Ökologischen Obstbau (voorlichting en onderzoek, uitgever van het tijdschrift 'Öko-Obstbau')

Postfach 1309, D-7102 Weinsberg, Duitsland
tel. 0049-7134-8935; fax: 0049-7134-22480
Email: beratungsdienst.oekoobst@t-online.de

Karsten Klopp, Berater Nord-Deutschland (Öko-Obstbaugruppe Norddeutschland Versuchs- und Beratungsring e.V. Obstbau Versuchs- und Beratungszentrum)

Moorende 53, D-21635 Jork, Duitsland
tel. 0049-4162-6016-134; fax: -600
Email: Biofrucht@gmx.de

FIBL = Forschungs Institut biologische Landbau, (onderzoek en voorlichting en uitgever van veel publicaties over biologische fruitteelt in het Duits en Frans prijzen 'Merckblatt' excl. verzendkosten, bestellen per fax of Email. Op de webside bevindt zich een overzicht van europees onderzoek op het gebied van biologische fruitteelt)

Ackerstraße, Postfach, CH-5070 Frick, Zwitserland
tel. 0041-62-865-7242; Fax. 0041-62-865-7243;
Email: admin@fibl.ch
Web: www.fibl.ch (voor publicaties zie onder: dienstleistungen, hilfsmittel)

Laimburg = Versuchszentrum, Sachbereich biologischer Anbau. (onderzoek en voorlichting in Zuid-Tirol voor reguliere en biologische groente- en fruitteelt, uitgever van een duitstalige teelthandleiding en onderzoeksjaarverslagen biologische fruitteelt)

I-39040 Pfatten, Post Auer, Italië
tel. 0039-471-969-662, -664; fax -599
Email: Markus.Kelderer@Provinz.bz.it

BLIVO = Biologische landbouw instituut voor voorlichting en onderzoek (informatie over de biologische landbouw, brengt het driemaandelijks tijdschrift BIOvisie uit over de biologische landbouw in Vlaanderen, heeft een aantal brochures, bedrijfsinfociche per sector en omschakel brochures in huis en er wordt onderzoek verricht in kleine maten.

Statiestraat 164 C, B2600 Berchem, België
tel: 0032-3-287-3770 fax: 0032-3-286-3771
Kleinfruit: Marcel de Jong
Email: marcel.dejong@blivo.be
Pitfruit: Wim Vandenberghe
Email: wim.vandenberghe@blivo.be

HDRA International Research Department Ryton Organic Gardens

Coventry CV8 3LG United Kingdom
tel. 0044-24-76303517; fax --24-76639229
Email: enquiry@hdra.org.uk
Web: www.hdra.org.uk

ITAB = Institut Technique de l'Agriculture Biologique (uitgever van nieuwsbrieven, brochures etc)

149 rue de Bercy, 75595 Paris cedex 12, Frankrijk
tel. 0033-140045065; fax -140045066
Email: itab@itab.asso.fr

GRAB = Groupe de Recherche en Agriculture Biologique (onderzoek en voorlichting)

Site Agroparc BP 1222, 84911 Avignon cedex 9, Frankrijk
tel. 0033-490840170; fax -490840037
Email: grab@wanadoo.fr / grab@freesbee.fr
Web: perso.wanadoo.fr/grab/grab

The Danish Agricultural Advisory Centre, Organic production of Fruit & Berries.

Industrivej 31C DK-4230 Skaelskoer, Denemarken
tel. 0045-58160999; fax +45-58194317
Adviseur Maren Korsgaard
Email: maren@skl.dk
Web: www.oekoffruut.dk

Amateur fruittelers Nederland

DLV Adviesgroep nv, productgroep Groen (telefonisch advies, cursussen)

De Drieslag 25, 8251 JZ Dronten
tel. 0321-388888 (8.30-12.30 uur); fax; 0317-491449.
Email: DLVPGG@dlv.agro.nl

De Kleine Aarde (telefonisch advies, cursussen, tijdschrift)

Postbus 151 5280 AD Boxtel, Klaverblad 1
tel. 0411-684921
Email: info@dekleinearde.nl
Web: www.dekleinearde.nl

2 Fruitteelt algemeen

Grondslagen van de fruitteelt – de fysiologie van de vruchtboom - . 1976. J. Tromp, H. Jonkers en S.J. Wertheim. ISBN 9012010632. Prima basisboek, wordt niet meer uitgegeven, in bewerking voor herdruk.

De teelt van groot fruit. 2000, door C. van Wijk en A. Andela. Uitgave Ontwikkelcentrum voor het agrarisch onderwijs, Ede, tel. 0318-642992. info@ontwikkelcentrum.nl. Artikelcode 27003. €20,19.

Schoolboek voor het middelbaar beroepsonderwijs. Basiskennis met opdrachten over de gangbare teelt van appel, peer, kers en pruim, 140 blz.

De teelt van houtig kleinfruit, heruitgave, 1999, door DLV Adviesgroep nv Biologische Landbouw. €15,90.

Teelthandleiding voor de professionele kleinfruitteler ook met aandacht voor de biologische teelt. Te bestellen bij DLV Biologische Landbouw in Horst, tel: 077-3984700.

Teelthandleiding Aronia, duindoorn, vlier en vossebes. J. de Boer en A. Bruin. Te bestellen bij Stichting Wrâldfrucht, Voorstraat 1, 9285 NM Buitenpost. Tel. 0511-543842.

Gedeeltelijke herdruk van 'Rode bosbes, appelbes, vlier, duindoorn' (1991). Veel economische en teelt-technische informatie.

Kersen: teelt- en rassenoverzicht. 1989. B.J. Giesen. ISBN 9027811156. Verkrijgbaar bij de boekhandel.

Holunderanbau, door J. Schmidt. Te bestellen bij de boekwinkel. ISBN 3-7020-0525-0.

Duitse teelthandleiding voor vlierbessen voor amateurs en professionele teelt, met kleurenfoto's. 132 blz.

Handbuch des Obstbaus, 1993. G. Friedrich. ISBN 3740201169.

Duitstalig, uitgebreid handboek voor de reguliere fruitteelt. 620 blz.

Obstbau, 1997, onder redactie van M. Kellerhals. Landwirtschaftlicher Lehrmittelzentrale, Zollikofen, Zwitserland. ISBN 3-906679-58-6.

Duitstalig handboek voor de teelt, bewaring, afzet van appel, peer, kers, pruim, nashi-peer, kweeper, walnoot, kiwi en vlier. Actueel, breed, overzichtelijk, ook een paragraaf over biologische teelt (370 blz)

Der Apfel – inhalfstoffe, fruchtaufbau, qualitatserkennung - 1997. K. Stoll. Te bestellen bij Enrico Negri AG. Tel. 0041- 01-3020144. Sfr 230.

Duitstalig handboek over alle zaken die met appel kwaliteit te maken hebben. 300 blz.

19^e Rassenlijst grootfruitgewassen, 1999. H. Kemp, F.P.M.M. Roelofs, S.J. Wertgeun en J.J. Bakker. Te bestellen bij NFO (070-3450600) €17,70.

Rassenlijst oude Nederlandse apperassen op CD-rom. 2000. Verkrijgbaar door €25 over te maken op giro 254692 tnv. NPV te Benneveld ovv 'Nederlandsche Boomgaard'.

Beschrijving van 117 oude apperassen. De CD-rom is gebaseerd op het in 1867 uitgegeven boek 'De Nederlandsche Boomgaard'. Het geeft een volledige beschrijving van de vrucht, de boom en de teeltwijze in het Nederlands en het Engels.

Hoogstamvruchtboomen, door J.M. Brand. 1985. Uitgave van de Stichting Landschapsbeheer Nederland, Utrecht. Verkrijgbaar door telefonische bestellen. €7,26 excl. verzendkosten. Stichting Landschapsbeheer Nederland te Utrecht, tel. 030-2205534.

Praktische brochure over de verzorging van hoogstamfruit, de geschiedenis, de landschappelijke betekenis, plantverbanden, boomvormen, gereedschap, snoei, wondverzorging, milieuvriendelijke bestrijding van ziekten en plagen, rasverschillen in ziekten en plagen, bevorderen van natuurlijke vijanden, oogst, afzet en bewaring, wetgeving en subsidieregelingen. Veel zwartwitfoto's en tekeningen, 136 blz. Zeer aanbevolen voor een ieder die met hoogstamfruit te maken heeft.

<http://fruit.pagina.nl> Startpagina voor alles wat met fruit en biologisch te maken heeft.

<http://Fruit.start4all.com> Is de buitenlandse versie van fruit.pagina.nl. Op deze site zijn ruim honderd links naar buitenlandse fruitpagina's te vinden.

www.beerendoktor.nl Kleinfruit in het Duits

<http://fruitrassen.pagina.nl> Omschrijvingen en foto's van de meeste gangbare Nederlandse appel-, peren- en pruimenrassen. Vooral gericht op uiterlijk, smaak en periode waarin het ras verkrijgbaar is. Vrij algemeen.

www.fruitteelt.net Nieuwsberichten uit verschillende vakbladen. Wordt meestal wekelijks ververst.

www.fruitreeltonline.nl Internet pagina van teler Wilbert Peters. Info over zijn bedrijf, nieuwe rassen, gewasbescherming, de economische situatie in de sector.

3 Biologische fruitteelt algemeen

Fruitteelt in omschakeling, door G. Brouwer en J. Bloksma. Uitgave van DLV Adviesgroep nv Biologische Landbouw, bewerkte herdruk in 2001. Verkrijgbaar door telefonisch te bestellen bij DLV Biologische Landbouw in Horst tel: 077-3984700. €15,90.

Bevat informatie over de problematiek rond omschakeling naar de biologische teeltwijze, bemesting, ziekten en plagen, economie en teelt. Basisinformatie voor professionele telers die omschakeling overwegen of net mee beginnen. 56 blz.

Verordening (EEG) 2092/91. Te downloaden via www.skal.com.

Bundel met EEG-regelgeving. De basisnormen om te voldoen aan de norm voor biologische productiewijze voor alle takken van landbouw en productverwerking (merk "EKO"). Dit is het verzamelmerk voor ecologische en biologisch-dynamische landbouw.

De voorwaarden voor biologisch-dynamische landbouw in Nederland, Intenties-Richtlijnen-Normen, 1992, uitgave van de Vereniging voor Biologisch-dynamische landbouw, Driebergen, tel. 0343-531740. Te verkrijgen door overmaken van €1.34 op giro 313786 t.n.v. BD-vereniging, Driebergen.

Opsomming van intenties in de BD-landbouw en hoe deze vertaald worden in vrijwillige en verplichte maatregelen om een BD-licentie (merk "Demeter") te verkrijgen. Alle takken van landbouw, waaronder fruitteelt. Demeter is een toegevoegd merk naast het EKO-merk.

Nieuwsbrief Biologische Fruitteelt, door G. Brouwer, DLV Adviesgroep nv Biologische Landbouw. Opgave abonnement via DLV Biologische Landbouw in Horst, tel: 077-3984700. Kosten abonnement in bedrijfsbegeleidingspakket. Alleen abonnement Nieuwsbrief €13,50 per jaar (ex BTW).

Losbladige serie actuele informatie over biologische fruitteelt, te gebruiken als naslagwerk, korte tips en actualiteiten, onderdeel van het pakket bedrijfsbegeleiding. Verschijnt 10-15 keer per jaar.

Gezond fruit telen, door J. Bloksma, uitgegeven bij de Kleine Aarde, 1984. Verkrijgbaar voor €6,80 op gironummer 52730 tnv. de Kleine Aarde o/v 'fruitteelt'. ISBN 90-6454-506-5.

Handleiding voor amateurs voor de biologische teelt van appel, peer, kers, pruim en perzik, met nadruk op maatregelen tegen de ziekten en plagen. Determinatietabel voor symptomen. Bespreking van de meest voorkomende verschijnselen (schadebeeld, levenswijze, preventie en bestrijding). Bespreking van de genoemde maatregelen. Beknopt rassenoverzicht. Maatregelen zijn enigszins verouderd. Geïllustreerd met pentekeningen, 93 blz.

Organic Apple Production – pest and disease management – 2001. J. Bevan & S. Knight, HDRA. ISBN 090534331. Te bestellen bij HDRA tel. 0044-2476303517.

Bewerkte vertaling van de brochure "Krankheits- und Schadlingsregulierung im biologischen Apfelanbau" van het FIBL, aangepast aan de engelse situatie en uitgebreid met teeltinformatie (36 blz).

Biologischer Obstbau, door Lind, Lafer, Schloffer, Innerhofer, Meister. Uitg. Leopold Stocker Verlag, Graz-Stuttgart, 1998. ISBN 3-7020-0833-0. Ook te bestellen via www.biofruit.org.

Naslagwerk voor scholier en fruitteler in het Duits als eindverslag van het internationale LEONARDO-project over biologische fruitteelt op fruitteeltscholen in Italië, Oostenrijk en Tiel. 310 blz.

Biologische Obst- und Gemüsebau, door V. Lust, uitgegeven door Eugen Ulmer, Stuttgart, 1987. Verkrijgbaar via de boekhandel. ISBN 3-8001-5530-3.

Handleiding voor de teelt van biologisch (dynamische) groenten en fruit. Het deel over groot- en klein fruit is goed bruikbaar voor de professionele praktijk, met nadruk op ziekten en plagen. Het deel over groenten is minder goed en gericht op de moestuinder. Het deel over fruitteelt is wat verouderd. Boek van Lind e.a. is beter, zie hierboven. Geïllustreerd met enkele tekeningen en kleurenfoto's, 190 blz.

Ekologische teelt van kleinfruit, uitgeverij VZW VELT, België, bewerkte herdruk 2001. Te bestellen bij de boekhandel. ISBN: 90-800626-2-6.

Teelthandleiding (bodem, snoei, rassen, vermeerdering en ziekten en plagen) voor de biologische teelt van diverse bessensoorten, framboos, braam, kiwi, druif. Aanbevolen voor amateur en professionele teler.

Biologische Erdbeeranbau, 1998, FIBL-Merkblatt no. 1005, SFr. 9,00

Teelthandleiding biologische teelt van aardbeien in het Duits.

Biologische Strauchbeeranbau, 1998, FIBL-Merkblatt no. 1006, SFr. 9,00. Uitverkocht.

Teelthandleiding biologische teelt van bessen in het Duits.

Fruit rouges en agriculture biologique. 2001. Jean-Luc Petit. Verkrijgbaar bij de ITAB (zie buitenlandse voorlichting) €27.50.

Franse handleiding biologische teelt van frambozen, bramen, bessen. 60 blz. Met kleurenfoto's

Sortenempfehlungen für biologischen Anbau in der Schweiz

Rassenoverzicht in het Duits voor biologische teelt in Zwitserland.

Erdbeien, 1998, FIBL-Merkblatt no. 1035, SFr.1,50

Heidelbeeren, Mini-Kiwi, 1998, FIBL-Merkblatt no. 1036, SFr.1,50

Himbeeren, Brombeeren, 1998, FIBL-Merkblatt no. 1037, SFr.1,50

Johannes-, Stachel-, Jostabeeren, 1998, FIBL-Merkblatt no. 1038, SFr.1,50.

Obstbau (grootfruit), 1997, FIBL-Merkblatt no. 1040, SFr. 7,00.

Natuur in en om de boomgaard, door G. Brouwer, P.J. Jansonius en J. Bloksma, 1998, DLV Biologische Landbouw in Horst of LBI publ. no. LF47 €1.34.

Brochure als houvast voor het maken van keuzes bij het aanleggen en onderhouden van natuur elementen, zoals bloemstroken, variatie in kopakkers, slootranden, overhoeken, houtsingel, erfbeplanting. Praktische informatie over soortenkeuze, zaadleveranciers, kosten, mechanisatie, subsidies en nuttige adressen 40 blz.

Mythen van de landbouw, 2000, M. Schneider, uitgave Platform Biologica, vertaald uit het Duits Voor €4.54 verkrijgbaar bij Platform Biologica tel. 030-2339970, Email: info@platformbiologica.nl. Zie ook www.platformbiologica.nl

Feiten tegenover vooroordelen en misvattingen. Argumenten voor biologische landbouw. Zinvol om paraat te hebben voor ieder die te maken heeft met opendagen en pers.

Groene Zaden Gids, 2001, uitgegeven door het LBI. €8,85

Regelmatig geactualiseerd overzicht waar zaden en plantmateriaal van biologische herkomst verkrijgbaar is.

www.fleuren.net Info van boomkwekerij Fleuren over rassen en beschikbare (biologische) vruchtbomen.

web.tin.it/griba Info over biologische vruchtbomen in Noord-Italië.

www.landgoed.nl website van biologisch fruitteler Robin Kars

www.philips.fruittuin.wielewaal website van biologische fruitteler Carlos Faes

www.biologisch.nl Publiciteitscentrum biologische landbouw, Wageningen, niet speciaal fruitteelt.

www.biofruit.org

website van het Leonardo-project waarin onderwijsinstellingen uit 4 landen samengewerkt hebben om informatie over biologische fruitteelt uit te wisselen, in Nederlands, Italiaans, Duits, Engelse taal. Vooral veel info uit Italië en Oostenrijk, nauwelijks ingevuld door de Nederlandse partner.

www.bio-gro.co.nz

website van Nieuw Zeelandse biologische producenten met handleiding biologische fruitteelt, normen, etc.

4 Bodem en bemesting

Mogelijkheden voor de bodemverzorging in de biologische fruitteelt vanuit biologische gezichtspunten, door Joke Bloksma, 1996. LBI publikatie no. LF39. €1.34.

Literatuuronderzoek naar de relatie tussen fruitboom en bodem en de mogelijkheden om door een goed bodembeheer te komen tot een optimale biologische fruitproductie. Geeft een vrij volledig beeld van de kennis anno 1996 op dit gebied en aanknopingspunten voor verdere ontwikkelingen, 155 blz. Einde 2002 wordt een bewerkte herdruk verwacht.

Handboek Mest & Compost – behandelen, beoordelen en toepassen. 2001. J. Bokhorst en C. ter Berg. Uitgave LBI, te bestellen onder nummer LD8.

Overzichtelijk, rijk geïllustreerd en praktisch handboek voor boeren de telers: alles over mest- en compostsoorten, over techniek van het composteren en over het maken van de beste keuzen in uw eigen bedrijfs-situatie. Niet speciaal voor fruitteelt, 300 blz.

Bodemkunde voor de biologische land- en tuinbouw. 2000. R. Hendriks. Uitgave Ontwikkelcentrum voor het agrarisch onderwijs, Ede, tel. 0318-642992. info@ontwikkelcentrum.nl. Artikelcode 28001.

Schoolboek voor het middelbaar beroepsonderwijs. Basiskennis met opdrachten over grondsoorten, Nederlandse bodemtypen, structuurbeoordeling en groenbemesting. Niet speciaal voor de fruitteelt, 85 blz.

Bemesting voor de biologische land- en tuinbouw. 2000. R. Hendriks. Uitgave Ontwikkelcentrum voor het agrarisch onderwijs, Ede, tel. 0318-642992. info@ontwikkelcentrum.nl. Artikelcode 27043.

Schoolboek voor het middelbaar beroepsonderwijs. Basiskennis met opdrachten over bemestingsstrategieën, composteren, hulp meststoffen, bodemanalyse, kringlopen. Niet speciaal voor de fruitteelt, 170 blz.

www.mestloket.nl Site van LNV, alles over Nederlandse regelgeving omtrent mest.

4 Ziekten en plagen

Schadelijke en nuttige insecten en mijten in fruitgewassen, 1992, tweede druk, door A. van Frankenhuyzen. Uitgegeven door de NFO, €12.50. ISBN 90-9002-363-1. Voor mensen die de eerste druk al hebben is een aparte aanvulling verkrijgbaar voor €4.55.

Handboek voor onderzoekers, voorlichting en praktijk. 130 Soorten insecten en mijten, die schadelijk of juist nuttig kunnen zijn, worden behandeld. Per soort staan vele kleurenfoto's van de verschillende levensstadia en shadebeelden en een overzicht van de levenscyclus in het jaarverloop. Voor grootfruit, kleinfruit

en aardbeien. Uitstekend boek om insecten of schadebeelden op naam te brengen. Van harte aanbevolen voor elke fruitteler. Geen informatie over preventie of bestrijding, weinig informatie over levenswijze, ca. 300 blz.

Schadelijke en nuttige insecten en mijten in aardbei en houtig kleinfruit, 1996, door A. van Frankenhuyzen. Uitgegeven door de NFO, €18.15. ISBN 90-900-9401-6.

Dit boek is vergelijkbaar met het bovenstaande maar nu geheel gericht op kleinfruit. Met als extra een handig overzicht van de schadeverwekkers per gewas, wat het boek nog beter toegankelijk maakt, 316 blz.

Schadebeelden op appel tot aan de oogst, 1996. A. Rein. Te bestellen bij Fruit Consult (0345-581750). Verzameling kleurenfoto's met toelichting. Ook in het Duits.

Schurft op appel en peer - levenswijze en bestrijdingsstrategie. Leden: €11.35, niet-leden: €22.70, Giro: 510883 t.n.v. NFO te Den Haag o.v.v. "schurftbrochure 2001".

Brochure is geschreven voor de gangbare teelt maar bevat ook voor de biologische teelt veel nuttige informatie over de levenswijze van de schurftschimmel en de uitgangspunten voor een doeltreffende bestrijding, m.n. appelschurft, bevat kleurenfoto's, 34 blz. Erg goed en vervangt eerdere drukken.

Der Apfelschorf – Lebensweise und Bekämpfung. 1985. H. Oberhofer. Te bestellen bij Sudtiroler Beratungsring für Obst- und Weinbau (0039-0473-51298).

Duitstalig boekje met info over schurft (biologie, preventie, bestrijding), 120 blz. Informatie is vertaald en samengevat in bovenstaande Nederlandse 'schurftbrochure' van de NFO.

Zwavel als schurftbestrijdingsmiddel, 1993, door Joke Bloksma, LBI-serie onderzoek fruitteelt. €11.34 ISBN 90-74021-14-X

Een samenvatting voor de praktijk van het uitverkochte zwavelrapport genoemd onder de kop "onderzoek". Biologie van de schurftschimmel. Cultuurmaatregelen tegen schurft. Rasverschillen bij appel en peer. Zwavel in het ecosysteem. Werkingsmechanisme van zwavel, neveneffecten van zwavel, soorten en mengsels van zwavel, spuitadviezen met zwavel, firma's en adressen, (gedateerd), toepassingen van zwavel tegen andere ziekten en plagen in het fruit en de officiële toelatingen. Register. Engelse samenvatting, enkele pentekeningen, 70 blz.

Aantekeningen over luizen op appel en pruim, 1992, door Joke Bloksma, LBI-serie onderzoek fruitteelt publikatieno. LF17.

Beschrijving van de bladluisoorten, die problemen geven op appel en pruim. De rol van de conditie van de boom en bodem en hoe deze te verbeteren zijn, de rol van verschillende natuurlijke vijanden en hoe deze te bevorderen zijn, ervaringen met zeep, pyrethrum, minerale olie en enkele andere middelen, betekenis van bladluizen. Engelse en Duitse samenvatting, enkele pentekeningen. Aanbevolen voor de beroepsteler, 56 blz.

Het effect van inkrimping van bestrijdingsmogelijkheden voor keverplagen in de teelt van appel en peer op de concurrentiepositie. 2001. Te bestellen bij het PPO door overmaking van €1 op rekening 36.70.17.369 tnv PPO-publicatieverkoop te Lelystad. Vermeld op de betaalopdracht het PPO-nummer (603) en uw adres.

Driftbeperking van gewasbeschermingsmiddelen in de fruitteelt, 2001, brochure. Te bestellen via internet: www.gewasbescherming.nl, bestelcode frtE4, gratis. (€3.40 per set van 10).

Geactualiseerd overzicht van de verschillende maatregelen om drift te beperken. Kan gebruikt worden om na te gaan welke maatregelen er voor het bedrijf van toepassing kunnen zijn.

Inventarisatie van natuurlijke gewasbeschermingsmiddelen, 2001, rapport te bestellen bij het CLM, 030-244130, €15.88. Binnenkort ook verkrijgbaar via: www.gewasbescherming.nl
Lijst met informatie over gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong.

Steinobstbau Pflanzenschutzempfehlungen 1997. FIBL-Merckblatt no.1024. SFr 3,-
Handleiding gewasbescherming biologische teelt van steenfruit in Zwitserland.

Alternative Pflanzenbehandlungsmittel, Nützlinge und Geräte zur Beikrautregulierung für den Obstbau.
LVWO.

Dit is een jaarlijks bijgewerkt overzicht voor Duitsland over toegelaten middelen, BD-preparaten, natuurlijke vijanden en apparatuur specifiek voor de biologische fruitteelt met merknamen, adviezen voor toepassing, ervaringen, firma's en literatuurlijst.

Hilfstoffliste. 1999. FIBL no. 1032, SFr. 8,-

Dit is een jaarlijks bijgewerkt overzicht voor Zwitserland over toegelaten plantenbehandelingsmiddelen en meststoffen specifiek voor de biologische landbouw met merknamen, adviezen voor toepassing en firma's.

5 Bewaring

Lagerschaden beim Apfel (Apple Storage Diseases). 1999. P. Pernter, J. Oberrauch. Laimburg verlag.
ISBN 88-8300-004-8. Te bestellen bij proefstation Laimburg.

Overzicht van bewaringsschade. Kleurenfoto's. Viertalig: Duits, Italiaans, Engels en Spaans. 88 blz.

Les Maladies de conservation pomme poire (Recognizing postharvest diseases of apple and pear). 2001.
ISBN 2879111471. Uitgegeven door Ctifl (0033-147701693; www.ctifl.fr), €22.87.

Handig veldboekje voor het herkennen van schimmelziekten en fysiologische beschadigingen.
Kleurenfoto's. Tweetalig Frans + Engels. Nederlandse vertaling als concept bij LBI.

www.postharvest.nl

Doelstelling: Het vastleggen en ter beschikking stellen van alle kennis en ervaring met betrekking tot productfysiologie en bewaarstechniek om mensen in staat te stellen een beter bewaarresultaat te bereiken.

6 Economie en afzet

KWIN binnenland. 1996. Verkrijgbaar bij het PPO. €23.

Bedrijfseconomische kengetallen voor de fruitteelt. Beetje gedateerd. Eerste poging voor kengetallen van de biologisch teelt van Elstar.

Concurrentiepositie van de Nederlandse biologische fruitteelt. 2001, In druk. A. de Buck en M. Groot.
Uitgave PPO.

www.lnv.nl Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij; regelgeving en algemene info.

7 Onderzoek biologische fruitteelt

Zwavel en/of alternatieven tegen schurft in de biologische fruitteelt, door Joke Bloksma, 1993. Uitgave van de NRLO Den Haag. Verkrijgbaar bij de NRLO, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag, tel. 070-3793654. Uitverkocht.

Rapport van een literatuuronderzoek naar de werking en wenselijkheid van zwavel als schurftbestrijdingsmiddel in de biologische fruitteelt. Herkomst van zwavel, werkingsmechanisme, soorten zwavel, nevenwerkingen, spuitadvies. Biologie van schurft, cultuurmaatregelen, rasverschillen. Beoordeling van het perspectief van andere middelen dan zwavel tegen schurft in de biologische fruitteelt. Overzicht van onderzoek naar effectiviteit en nevenwerking van alternatieve schurftbestrijdingsmiddelen. Aanbevelingen voor voorlichting en onderzoek. Duitse en engelse samenvatting. Samenvatting voor de praktijk als LBI-uitgave no LF25 nog wel verkrijgbaar. Pentekeningen, ca. 120 blz.

Vruchtzetting in de biologische fruitteelt - een vergelijkend onderzoek bij het ras Elstar op 6 bedrijven in 1993, 1994, door Joke Bloksma. LBI publikatie no. LF33. €1.34.

2000 Bloemtrossen zijn een seizoen lang gevolgd om uit te vinden op welk moment en door welke oorzaak bloemen of vruchten verloren gingen. Op de zes bedrijven kwamen verschillende oorzaken naar voren van de produktieverliezen. Alles bij elkaar geeft dit een beeld van de oorzaken van de relatief lage produktie in de biologische teelt van Elstar, 82 blz.

Verzamelbanden van voordrachten op de twee-jaarlijkse Internationale Erfahrungsaustausche über Forschungsergebnisse zum Oekologischen Obstbau, uitgegeven door de Beratungsdienst Ökologischen Obstbau LVWO.

Verkrijgbaar van de jaren 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1997 en 1999. Tweejaarlijkse bijeenkomst. De belangrijkste uitwisseling voor onderzoekers rondom de biologische fruitteelt.

Biologische Pflanzenschutzverfahren im Erwerbsobstbau. Onder redactie van Kienzle und Zebitz ISBN 3-00-00-2873-0. Verkrijgbaar via de boekhandel of via de Universiteit (tel. 0049-711-459-3218)

Verslag van de voordrachten, stand van zaken in 1998 en discussie per thema gerangschikt: bacterievuur, rose appleluis, wintervlinder, Neem, granulosevirus, verwarringstechniek, fruitmot, vruchtbladroller, schurftresistente appelfrassen.

Excursiegids Kleinfruit. 2001. Te bestellen bij het PPO. €.

Excursiegids Grootfruit 2001. Te bestellen bij het PPO. €.

Kansen en knelpunten biologische productiewijze. 2000. A. Almasi, L. Lekkerkerk en I. van Vliet. Uitgave Expertise Centrum-LNV, Ede. Te bestellen aldaar (0318-671400).

Inventarisatie van onderzoeksvragen vanuit de biologische landbouw, met ook een hoofdstuk over fruitteelt.

Onderzoek fruitteelt. Serie onderzoeksverslagen over biologische fruitteelt, uitgegeven door het Louis Bolk Instituut vanaf 1989.

Losbladige mappen met onderzoeksresultaten voor en op biologische fruitteeltbedrijven in Nederland, uitgevoerd door het LBI. Ook als afzonderlijke publicaties verkrijgbaar. Een overzicht van de bestelnummers en titels volgt hieronder.

Nog verkrijgbare publicaties LBI fruitteelt

L03	Alle nog beschikbare publicaties als totaalpakket map 1 t/m 5 (1990-2001) excl. porto <i>all available publications in binder 1 up to 5 (1990-2001) excl. porto</i>	€100.00
	Alle publicaties van map 5 (1999-2001) excl. porto <i>all publications in binder 5 (1999-2001) excl. porto</i>	€30.00
L04	Abonnement lopende jaargang incl. porto <i>subscription on current year incl. porto</i>	€27.50

Alleen de publikaties met bestelnummer zijn nog verkrijgbaar voor de vermelde prijs (excl. porto) ↓excl.porto
to); andere publicaties (xx) alleen als copie in overleg met de auteur.
If the title is repeated in foreign language you will find a summary in that language

1990, tweede jaargang, map 1:

xx	Bloksma, J en T. Wijnen, 1990: Het gebruik van boompap in de fruitteelt; literatuuronderzoek en proefresultaten van 3 jarige stambehandeling (<i>Literaturuntersuchung und Forschungsergebnisse nach 3-Jähriger Stammbehandlung</i>), LBI (13 p.)	
xx	Bloksma, J en M. Vandewall, 1990: Tak- en bloesemsterfte bij zure kersen (morellen); tussentijds bericht (deel 2), LBI. (4 p.)	
xx	Bloksma, J, 1990: Oriënterend onderzoek naar de mogelijkheid om met valeriaanpreparaat de vorstschade te verminderen (<i>Orientierende Forschung nach der Möglichkeit Frostscha-den zu verringern mittels Baldrianpräparate</i>), LBI	
xx	Bloksma, J. en G. Brouwer, 1990: Studiereis van biologische fruittelers naar het Bodenseege-bied en Zuid-Tirol , LBI (24 p.)	
LF2	Bloksma, J, 1990: De bewaarkwaliteit van appels ; verslag van een vergelijkend onderzoek naar de bewaarkwaliteit van biologisch geteelde Rode Boskoop op 8 verschillende bedrijven in 1989 (<i>Lagerqualität von biologisch gezüchteten 'Roter Boskoop'-Äpfeln bei 8 verschiedenen Betrei-ben in 1989; Preservationquality of organic grown 'Red Boskoop' apples of 8 different orchards in 1989</i>), LBI. (46 p.)	€3.59
LF6	Bloksma, J, 1990: Kaliumprofiel bij 5 verschillende fruittelers, LBI (4 p.)	€1.14
LF9	Bloksma, J, en M. van Brakel, 1990: De zelfontbindingstest als mogelijke kwaliteitsbepaling bij appels. (<i>Der selbstzerstörungstest bei Äpfeln; the selfdecompositiontest of apples</i>). LBI (12 p.)	€3.40
LV7	Baars, T, 1990: Het bosecosysteem als beeld voor het bedrijfsorganisme in de biologisch dyna-mische landbouw, LBI & Ver. v.BD-landbouw. (32 p.)	€5.68
xx	Bloksma, J, 1990: Jaarverslag 1990 onderzoek fruitteelt LBI met plannen voor 1991, LBI. (24 p.)	

1991, derde jaargang, map 2:

LF11	Bloksma, J, 1991: calciumbespuitingen (2p.), LBI	€1.14
LF12	Bloksma, J. en M. Vandewall, 1991: Morellen , tak- en bloesemsterfte bij zure kersen, (deel 3), tussentijds verslag (5p.),	€1.14
LF13	Bloksma, J. en T. Wijnen, 1991: Minimaliseren van zwavelbe spuitingen , tussentijds verslag, LBI (4p.)	€1.14
LF14	Wijnen, T. en J. Bloksma, 1991: Minerale en plantaardige olie tegen groene appelwants en bladluizen , LBI (5p.)	€1.14
LF15	Wijnen, T. en J. Bloksma, 1991: De invloed van oorwormen op de luizenaantasting in appelbo-men. (<i>Der Einfluss von Ohrwürme auf die Läusebefall in Apfelbäumen. Beobachtungen auf dem Betrieb von Korstanje in die Niederlande 1986-1991. The effect of earwigs on aphid in apple-trees. Observations in the orchard of Korstanje in Holland 1986-1991.</i>) LBI (30p.)	€4.54
LF16	Bloksma, J, en H. van Noort, 1991: Valeriaan-preparaat ter stimulering van nieuwe bloemknop-vorming na nachtvorstschade bij aardbeien, tussentijds verslag, LBI (4p.)	€1.14
LF17	Bloksma, J, 1991: Aantekeningen over luizen (<i>Remarks on Aphid on apple and plum; Auf-zeichnungen über Blattläusebefall von Apfel- und Plaumenbäumen</i>) LBI (56 p.)	€6.80
LF18	Bloksma, J, 1991: Jaarverslag 1991 onderzoek fruitteelt LBI met plannen voor 1992, LBI (16p.)	€3.40

- 1992, vierde jaargang, map 2:
- LF19 Bloksma, J. en G. Brouwer, 1992: **Studereis** biologische Fruitteelt; Venlo-Keulen-Herford-Das Alte Land, 31 juli tot en met 2 augustus 1992. (28 p.) €6.80
- LF20 Wijnen, T. en J. Bloksma, 1992: Waarnemingen van de **vroege fruitmot** (*Pammene rhediella*) en bestrijding door *Bacillus thuringiensis* en Neem-extract. *Observations of the fruitlet mining tortrix moth and control by Bacillus thuringiensis and Neem-extract; Wahrnemungen des Bodenseewicklers and Bekämpfungs-versuche mit Bacillus thuringiensis and Neem-Extrakt*. LBI (14 p.) €3.40
- xx Bloksma, J. en M. Vandewall, 1992: **Morellen**, tak- en bloesemsterfte bij zure kersen, (deel 4), tussentijds verslag LBI (8p.)
- LF21 Wijnen, T. en J. Bloksma, 1992: Het voorkomen van **oorwormvervuiling** van appels door aanbieden van schuilplaatsen. (*Less earwig excrements by hanging up hiding-place sacks; Weniger Ohrwurmverschmutzung durch Aufhängen von Schlupfsäckchen*) LBI (4 p.) €2.26
- LF22 Bloksma, J. 1992: Telling van **schurftconidiosporen** tussen de knopschubben bij biologische fruitbedrijven. LBI (4 p.) €2.26
- LF24 Bloksma, J. 1992: **Jaarverslag 1992** Fruitteeltonderzoek LBI (18p.) €3.40
- 1993, vijfde jaargang, map 2:
- LF25 Bloksma, J. 1993: **Zwavel als schurftbestrijdingsmiddel**. (*Evaluation of the use of sulfur for scab control in organic fruit production*) LBI (70 p.) €6.80
- LF27 Bloksma, J. 1993: Evaluatie van 4 behandelingen van uitgesneden **kankerwonden** bij appelbomen. (*Vergleich von 4 Behandlungen von Wunden an Apfelbäumen nach dem Ausschneiden des Obstbaumkrebses, Nectria galligena*). LBI (8 p.) €2.26
- LF28 Wijnen, T. en J. Bloksma, 1993: Bestrijding van **vruchtbladroller** met *Bacillus thuringiensis*. (*Bekämpfung des Apfelschalenwicklers Adoxophyes orana mit Bacillus thuringiensis; Management of summer fruit tortrix moth Adoxophyes orana with Bacillus thuringiensis*). LBI (8 p.) €2.26
- LF30 Bloksma, J. 1993: **Jaarverslag 1993** Fruitteeltonderzoek LBI. (15p.) €3.40
- 1994, zesde jaargang, map 3:
- LF31 Wijnen, T.; J. Bloksma, G. Brouwer en Q. Lawant, 1994: Bestrijding van de **appelzaagwesp** met het plantaardige middel Quassia (*Management of the applesawfly, Hoplocampa testudinea with the plantextract Quassia*) (*Bekämpfung der Aepfelsägewespe mit dem Pflanzlichen Präparat Quassia*) LBI (40 p.) €6.80
- LF32 Bloksma, J. 1994: **Bedrijfsportret** van het Bd-fruitbedrijf van Piet en Heleen **Korstanje**. LBI (70 p.) €6.80
- LF33 Bloksma, J. 1994: **Vruchtzetting** in de biologische fruitteelt; een vergelijkend onderzoek bij het ras Elstar op 6 bedrijven in 1993. (*Fruitset by variety Elstar in 6 different organic apple orchards; Fruchtansatz bei der Sorte Elstar auf 6 unterschiedliche biologische Apfelanlagen*) LBI (A4-formaat, 82 p.)
- Bloksma, J. 1994: **Bodemveranderingen na omschakeling** van gangbare naar biologische fruitteelt en het effect van verschillende compostsoorten en verschillende toepassingstijdstippen. (*Veränderungen im Boden nach Umstellung von Konventionellem auf biologischen Obstbau und dem Effekt verschiedener Kompostarten und verschiedener Anwendungszeitpunkte*). LBI (25 p.) €4.54
- LF35 Bloksma, J. 1994: **Jaarverslag 1994** Fruitteeltonderzoek LBI (*Annual report research organic fruitgrowing*) LBI (13p.) €3.40
- 1995, zevende jaargang, map 3:
- LD3 Lammerts van Bueren E. en J. Beekman-de Jonge, 1995: **Biologisch-dynamische Spuitpreparaten** in ontwikkeling. LBI + Ver.v.BD-landbouw. €11.34
- LF37 Bloksma, J. 1995: **Biologische fruitteelt in Noord-Amerika**, reisverslag 1995 (*Organic and bio-dynamic fruitgrowing in the North of America, report of a journey in 1995*). LBI (48 p.) €6.80

LF38	Bloksma J. 1995: Jaarverslag 1995 Fruitteeltonderzoek LBI. <i>Annual report research organic fruitgrowing 1995</i> . LBI (24 p.)	€3.40
	1996, achtste jaargang, map 3:	
LF39	Bloksma, J, 1996: Mogelijkheden voor de bodemverzorging in de fruitteelt vanuit biologische gezichtspunten . Literatuur-overzicht. A4-formaat LBI (155 p.)	€11.34
LF40	Bloksma, J. 1996: Knelpunten in de ontwikkeling van de biologische fruitteelt ; wensen voor ondersteuning door middel van onderzoek, voorlichting, overheid en bedrijfsleven. LBI	€3.40
LF42	Bloksma J. 1996: Jaarverslag 1996 Fruitteeltonderzoek LBI. (<i>Annual report research organic fruitgrowing 1996</i>) (24 p.)	€3.40
	1997, negende jaargang, map 4:	
LF43	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 1997: Jaarverslag 1997 <i>Annual report 1997 Research organic fruitgrowing</i> LBI (24 p)	€4.54
	1998, tiende jaargang, map 4:	
LF45	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 1998: Toekomstvisies voor de biologische fruitteelt, deel 1 . LBI (22 p)	€4.54
LF46	Jansonius, P.J, 1998: Drachtregulatie in de biologische fruitteelt, deel 1 . LBI (21 p)	€3.40
LF47	Brouwer, G.; J. Bloksma; P.J. Jansonius, 1998: Natuur in en rond de boomgaard . DLV-LBI. Brochure met foto's. LBI	€10.00
LF48	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 1999: Nutriëntenbalans in de biologische fruitteelt . Lezing LBI (12p).	€2.26
LF49	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 1998: Jaarverslag 1998 fruitteelt met plannen voor 1999 . of LBI (30 p)	€4.54
LF50	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 1998: Annual report 1998 Research organic fruitgrowing English edition of LF49. LBI (26 p)	€4.54
	1999, elfde jaargang, map 4:	
LF51	Jansonius, P.J, 1999: Biologisch uitgangsmateriaal voor de fruitteelt, situatie 1999 - mogelijkheden en knelpunten . (<i>Organic nursery stock for fruit cultivation</i>). LBI (30 p)	€4.54
LF52	Bloksma, J., P.J. en H. Albers, 1999: Bedrijfsbegeleidend onderzoek in Boomgaard Bokhoven 1996-1998, thema verbetering van kalium- en stikstofopname . (<i>Farmer participatory research in Orchard Bokhoven 1996-1998 to improve uptake of potassium and nitrogen.</i>) LBI (23 p)	€3.40
LF53	Bloksma, J., P.J. Jansonius (LBI) en , G. Brouwer (DLV team Fruitteelt), 1999: Informatie en literatuur voor de biologische fruitteelt , (<i>Information and literature for organic fruit growing</i>), 3e gewijzigde druk. LBI-DLV (21 p) is vervangen door LF64.	
LF54	Bloksma, J., J. de Schipper, H. Veijer, R. v.d. Maas en M. op 't Hof, 1999: Verschillen in bodemvruchtbaarheid tussen een gangbaar en een biologisch verzorgd perceel met appel op Proeftuin Wilhelminadorp , (<i>Soil quality differences between a conventional and an organic apple production system at the Trial Garden 'Wilhelminadorp'</i>) LBI (17 p)	€2.26
	2000, twaalfde jaargang, map 5:	
LF55	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2000: Jaarverslag biologische fruitteelt 1999 met plannen voor 2000 . LBI (20 p)	€4.54
LF56	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2000: Annual report 1999 organic fruit growing research plus plans for 2000 . Translated edition of LF55. LBI (16 p)	€4.54
LF57	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2000: Bladreeksen als beeld van de twijggroei; methode, voorbeelden en interpretatie . Gewijzigde herdruk van LF41. LBI (32 p)	€6.80
LF58	Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2000: Leaf series as an image of shoot growth; Method, examples and interpretation . Revised and English edition of the Dutch LF41. LBI (32 p)	€6.80

- 2001, dertiende jaargang, map 5
- LF59 Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2001: **Jaarverslag biologische fruitteelt 2000 met plannen voor of 2001**. LBI (20 p) €4.54
- LF60 Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2001: **Annual report 2000 organic fruit growing research plus plans for 2001**. *Translated edition of LF59*. LBI (16 p) €4.54
- LF61 Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2001: **Bloemdunnen met kalkzwavel; drachtregulatie in de biologische fruitteelt, deel 2**. (*Flower thinning by lime sulfur, part 2 in crop regulation for organic fruit growing*). LBI (12 p) €4.54
- LF62 Bloksma, J. en P.J. Jansonius, 2001: **Ondergroei op de boomstrook, deel 1: nazomer-ondergroei**. (*Undergrowth at the tree strip, part 1: late summer sowings*) LBI (16 p) €4.54
- LF63 Bloksma, J.; 2001: **Hoe beoordeel je appelkwaliteit?** achtergrond bij de lezing op de studiedag 15 maart 2001 en samenvatting voor fruittelers van LBI publ. FQH01. (*How to judge about apple quality? only in Dutch, and see for English publication FQH01 on the LBI website*) LBI (12 p). €6.00
- LF64 Bloksma, J., P.J. Jansonius, M. Zanen (LBI) en G. Brouwer (DLV team Fruitteelt), 2001: **Informatie en literatuur voor de biologische fruitteelt**, (*Information and literature for organic fruit growing*), 4e gewijzigde druk van LF53. LBI-DLV (14 p) €6.00
- LF65 Teeffelen, W.; en J. Bloksma, 2001: **Omgaan met onzekerheid in de biologische fruitteelt** (*Management of uncertainty by organic fruit growers*) LBI en Accon (20 p) €6.00
- 2002, veertiende jaargang, map 5
- LF66 Bloksma, J.; P.J. Jansonius en M. Zanen, 2002: **Jaarverslag biologische fruitteelt 2001 met plannen voor 2002**. LBI (... p) €6.00
- In vb LF67 Bloksma, J.; P.J. Jansonius en M. Zanen, 2002: **Annual report 2001 organic fruit growing research plus plans for 2002**. *Translated edition of LF65*. LBI (... p) €6.00

DLV Adviesgroep NV Biologische Landbouw

De marktgroep biologische landbouw is een landelijk werkend team met kantoor te Horst. Er zijn binnen de marktgroep adviseurs voor alle takken van de landbouw aanwezig, of het nu is voor glastuinbouw, fruitteelt, melkveehouderij, akkerbouw of tuinbouw, wij kunnen u van dienst zijn. Het team geeft teelttechnische en bedrijfseconomische adviezen. Een belangrijk onderdeel is de advisering van telers die omschakelen naar de biologische landbouw. Ook helpen de adviseurs bij de opzet van een bedrijf, bedrijfsvernieuwing, bedrijfseconomie, milieuzorg, natuurontwikkeling en de advisering tijdens de teelt. Dit gebeurt o.a. door individuele adviezen, het uitgeven van actuele berichten, houden van lezingen, verzorgen van groepsbijeenkomsten, begeleiden van studiegroepen en het schrijven van artikelen. Voor alle technische vragen en vormen van voorlichting voor de diverse vakgebieden heeft de marktgroep specifieke deskundigheid en vaardigheid in huis. Bovendien zijn er voor de zéér specialistische vragen over bouw, kwaliteitszorg/certificering, weer, agrotourisme en innovatie, over de sectoren heen werkende specialisten binnen DLV Adviesgroep in te schakelen.

DLV-adviezen: het resultaat telt!

Voor verdere informatie:

DLV Adviesgroep nv, marktgroep Biologische Landbouw,
Postbus 6207, NL 5960 AE HORST
Telefoon 077-3984700; Telefax 077-3982140

www.dlv.nl

biologische fruitteelt e-mail: g.w.brouwer@dlv.agro.nl